

A FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

2010. ÉVI 1. SZÁMÚ

HÍRLEVELE

Közlemények, visszhang

*Válogatás a testület által decemberben és januárban
hozott állásfoglalásokból*

Hírháttér

További információk:

Károlyné Torkos Matild sajtóreferens

torkos@panasztestulet.hu • www.panasztestulet.hu

1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19. • (06-1) 441-6501

Közlemények, visszhang

A Független Rendészeti Panasztestülethez 2009-ben összesen 985 beadvány érkezett, ezek közül 705 volt olyan panaszügy, amelyben a testület törvényi felhatalmazása alapján érdemi vizsgálatot tudott indítani. Az előző évről 69 panaszügy vizsgálata húzódott át 2009-re.

Tavaly december 31-ig 459 panaszügy fejeződött be állásfoglalással, összesen 60 esetben állapította meg a testület az alapjogok súlyos megsértését.

Az Országos Rendőrfőkapitány 2009. december 8-án hozott határozatával helyt adott a Független Rendészeti Panasztestület – tatárszentgyörgyi kettős emberöléssel kapcsolatosan hozott – 366/2009. (XI. 11.) számú állásfoglalásának, amely megállapította, hogy a rendőri intézkedés során megsértették a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát.

Bencze József országos rendőrfőkapitány határozata indokolásában leszögezte: „Egyetérték a Panasztestület állásfoglalásával, mely szerint a szakszerűtlen munkavégzéssel »a rendőrök megszegték az Rtv. 11. §-ának (1) bekezdésében foglalt kötelezettségüket, és azon keresztül a helyszín biztosítására és a terület lezárására vonatkozó jogszabályi előírásokat. A testület megállapítása szerint ez a rendőri mulasztás sértette a panaszosnak az Alkotmány 2. §-ának (1) bekezdéséből levezethető tisztességes eljáráshoz való jogát.«”

Az Országos Rendőrfőkapitány ugyanakkor leghatározottabban visszautasította a panaszos képviselőjének, Mohácsi Viktóriának a feltételezését, mely szerint „amennyiben igaz, hogy a lött seb egyértelműen látható volt, a rendőr nem csupán mulasztást követ el, hanem érdekében áll eltitkolni a gyilkosság tényét, amely mögött nem csupán szakmai mulasztás állhat”.

„E kiemelt súlyú, nagy társadalmi visszhangot és megdöbbenést kiváltó bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személyeket a Nemzeti Nyomozó Iroda [...] sikeresen elfogta” – húzta alá Bencze József országos rendőrfőkapitány.

És amikor a polgártárs nem panaszkodik...

Az alábbi elektronikus levélhez hasonló beadvány ritkán érkezik a testülethez, ezért örömmel közkinccsé is tesszük.

„Tisztelt testületi tagok!

Én most nem panaszt, hanem köszönetet szeretnék eljuttatni önökhöz. Erre nem találtam megfelelő fórumot. Kérem, ha módjukban áll, továbbítsák az illetékesek felé. 2009. december 29-én este 19 órakor, a M7-en haladtam, és a kápolnásnyéki lejtő előtt defektet kaptam, életem első defektje volt. Kb. 5 perccel ezután megérkezett két fiatal rendőr, és a kicserélték a sérült kerekemet. Ezt szeretném ezúton is megköszönni nekik. A nevüket nem tudom, azonban a rendszámukat felírtam [...]”

Válogatás a decemberben és januárban hozott állásfoglalásokról

Az elmúlt évben tömegesen érkeztek a Független Rendészeti Panasztestülethez a bíróság által betiltott Magyar Gárda demonstrációival kapcsolatos, rendőri fellépést sérelmező panaszbeadványok. Ezek közé tartozott az a nyolc panaszbeadvány is, amely a 2009. augusztus 19-én Egerben, a Dobó téren zajló állami ünnepi megemlékezésen kifogásolta, hogy a rendőrök intézkedtek az ünneplő gárdistákkal szemben. A beadványok közül három esetben a panaszos nem tartotta be a panasz előterjesztésére a törvényben megszabott nyolc napos határidőt, így ezeket a panaszokat a testület nem tudta kivizsgálni. Három esetben ugyanakkor azt állapította meg, hogy nem történt alapjogsérelem a rendőri intézkedések során. Egy esetben a tisztességes eljáráshoz való jog csekély sérelmét találta megalapozottnak, és az ügyet áttette további vizsgálatra az egri rendőrkapitányságra, végül egy esetben arra az álláspontra jutott, hogy a rendőri intézkedések súlyosan sértették a panaszos tulajdonhoz és tisztességes eljáráshoz fűződő jogát, ezért az állásfoglalást a testület megküldte az országos rendőrfőkapitánynak. (Ezt az állásfoglalást alább részletesen ismertetjük.)

Az egri ügyek vizsgálatának tapasztalatai alapján összességében megállapítható, hogy a rendőri fellépés a konkrét rendezvény kapcsán alapvetően jogszerű volt. Nem a demonstráló tömeggel szembeni fellépés jellemezte az intézkedést, hanem – a helyszínen szolgálatot teljesítő rendőrök szerint szabálysértést elkövető – egyénnel szembeni intézkedések történtek. Ez a jogi megítélésnél lényeges szempont volt. A fenti módszerrel folytatott intézkedés eredményeként a szabályt sértő csoportot sikerült eltávolítani az állami ünnep helyszínéről.

A panaszbeadványok kivizsgálása során a testület megállapította, hogy a panaszosok előállításához szükséges gyanú minden esetben fennállt, egy civil ruhás férfinél „jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség” szabálysértésének, a gárdista egyenruhát viselők esetében „felosztott társadalmi szervezet tevékenységében való részvétel” szabálysértésének gyanúja alapján. Ez utóbbi miatt a testületnek értelmeznie kellett a Magyar Gárda felosztásáról hozott ítéletet is.

A „civil ruhás” panaszos esetében a testület megállapította, hogy mobiltelefonját az intézkedő rendőr jogszerűtlen módon vette el, hiszen a rendőrségnek nincs jogszabályi felhatalmazása arra, hogy az előállító helyiségben való elhelyezést megelőzően, a gépkocsiba ültetéskor arra sort kerítsen. Ráadásul a panaszolt esetben az elvétel során el is tört a készülék. Mindezek alapján a testület megállapította a panaszos tulajdonhoz való jogának sérelmét. Két ügyben a testület – a rendelkezésére bocsátott rendőrségi videofelvétel alapján – megállapította azt is, hogy a rendőrök, szemben azzal, amit az iratanyagban rögzítettek, alkalmaztak testi kényszert (még ha enyhe fokban is), azt ugyanakkor az Rtv. szerint nem dokumentálták, illetve parancsnoki kivizsgálását sem végezték el. A testület emiatt állapította meg az ügyben a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét.

A testület megjegyezte, hogy egri ügyek vizsgálata során az egri rendőrkapitányság példamutatóan működött együtt a testülettel, és nagyban hozzájárult az ügy alapos kivizsgálásához.

A Független Rendészeti Panasztestület december 2-án tartott ülésén megállapította, hogy az alább leírt események kapcsán alapjogot súlyosan sértő rendőri intézkedésre került sor, és az erről szóló állásfoglalást megküldte az országos rendőrfőkapitánynak.

A panaszos 2009. augusztus 19-én Egerben vele szemben végrehajtott rendőri intézkedéseket kifogásolta. Előadta, hogy 2009. augusztus 19-én Egerben a Dobó téren zajló állami ünnepi megemlékezésen a Magyar Gárda formaruhájába felöltözött személyeket körülbelül tíz rendőr vette körbe. Mint helyi önkormányzati képviselő tájékoztatást kért a rendőri egység parancsnokától, aki közölte, hogy az érintettek csak akkor maradhatnak a téren, ha leveszik az egyenruhát. Erre a panaszos kifejtette, hogy a formaruha viselése nem tilos. A rendőrök ezzel nem értettek egyet, és háromszor felszólították a jelenlévőket, hogy vegyék le az egyenruhát. Az érintettek nem engedelmesskedtek, ezért a rendőrök felhívták a városi rendőrkapitányt, aki intézkedésre utasított, ezt azonban nem követte közvetlenül rendőri fellépés. Miután a téren zajló hivatalos rendezvény véget ért, a tömeg a Vár irányába indult koszorúzni, és a gárdista egyenruhát viselők is velük akartak tartani, ezt azonban a rendőrök megakadályozták. Ekkor ők leültek, és néhány olyan személy – köztük a panaszos – is melléjük telepedett, akik nem viseltek egyenruhát. Rövidesen két rendőr lépett a csoporthoz, először a panaszost állították fel, majd bekísérték a rendőrségi buszba. Innen telefonálni szeretett volna a jogi képviselőjének, azonban ezt megakadályozták: a telefont úgy csavarták ki a kezéből, hogy az széttört. A panaszost a helyi rendőrkapitányságra állították elő társaival együtt, ahol majd három órán keresztül benntartották őket. Eközben orvosi vizsgálatukra került sor, illetve előlről és oldalról is fényképet készítettek róluk egy mérőléc előtt.

A testület vizsgálata során megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszos emberi méltóságát, személyi biztonságához és szabadságához, tulajdonhoz, személyes adatok védelméhez, tisztességes eljáráshoz és békés gyülekezéshez való jogát, továbbá panaszjogát.

Az előállítás jogalapjának vizsgálatakor utalni kellett a Fővárosi Ítéltábla 5.Pf.20.738/2009/7. számú, 2009. július 2-án kihirdetett másodfokú, jogerős ítéletére, mellyel a Magyar Gárdát feloszlatta. Az ítélet hatálya az indokolás szerint kiterjed az egyesülethez kapcsolódó mozgalom működésére is. Az ítéltábla ítéletében utalta arra, hogy a Magyar Gárda (Mozgalom) nem jogképes, azt az egyesülettel szimbiózisban, az egyesületen belül, annak szervezeti egységeként működő entitásnak kell tekinteni. Igazolja ezt az, hogy az egyesület által becsatolt „együtműködési megállapodás” szerint a Magyar Gárda az egyesület „ideológiai-szellemi iránymutatását magáénak

vallva” az egyesület céljait valósítja meg. Tekintve pedig, hogy az egyesület a Magyar Gárdát magában foglalja, az ítélet hatálya arra is kiterjed, „vagyis az egyesület feloszlata kapcsán a bíróság a Magyar Gárdában tevékenykedő természetes személyek együttműködésének az egyesülethez kötődő szervezeti kereteit is megszünteti”. Az indokolás pontosítja az elsőfokú ítélet félreérthető rendelkezését, és leszögezi, hogy a feloszlataról hozott döntés „a Magyar Gárdát alkotó természetes személyek jövőbeli egyesülési és gyülekezési jogára – mint anyagi jogi jogosultságra – kihatással nincs”. A tilalom tehát csakis a Magyar Gárda (egyesület vagy annak szervezeti egysége) keretében gyakorolt jog vonatkozásában érvényesül.

A panaszolt esetben Eger főterén a kérdéses csoportosulás tagjai a Magyar Gárda egyértelműen azonosítható egyenruhájában, katonai alakzatban jelentek meg. A testület álláspontja szerint egyértelműen megállapítható volt, hogy ez a tevékenység a tilalmazott körbe, a feloszlataott egyesület működési körébe tartozik, vagyis arra kiterjed az ítélet hatálya. Ez pedig az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) Korm. rendelet – 2009. július 17-én hatályba lépett módosításával beiktatott – 10/C. §-a szerinti szabálysértésen keresztül („feloszlataott társadalmi szervezet tevékenységében való részvétel”) megalapozta a szabálysértés gyanújának megállapítását.

A rendőrség a fentiek szerint jogszabályi felhatalmazással rendelkezett arra, hogy az egyenruhát viselő személyeket előállítsa. A rendelkezésre álló adatokból kiderült – azt a panaszbeadvány is tartalmazta –, hogy a panaszos kifejezetten a rendőri intézkedésről értesülve érkezett a helyszínre. Ott előadta azt az álláspontját, miszerint nincs jogalapja a rendőri felszólításnak és intézkedésnek, a formaruha viselését semmi sem tiltja, az egyenruhát viselők szabálysértést nem követnek el. Majd elmondta, hogy ő – szemben a formaruhat viselő jelenlévőkkel, akik még nem „esküdtek fel” – tagja az Új Magyar Gárdának, ezért kérte, hogy ő legyen az első, akit megbilincselnek. Miután a hosszas egyeztetést, várakozást követően a civil szervezet rendezvénye a téren véget ért, és egyértelművé vált, hogy a rendőrség az előállításokat megkezdi, a panaszos volt az, aki az egyenruhás, alakzatban álló csoport és a rendőrök közé lépve először leült, és az ő példáját követték a csoport tagjai, és a panaszos felhívására csatlakoztak további civil ruhás személyek. A fentiekre tekintettel a testület úgy foglalt állást, hogy az engedetlenségnek olyan fokú gyanúja megvalósult, amely az előállítást – figyelemmel a többszöri, több alkalommal elhangzott figyelmeztetésekre, felszólításokra is – megalapozza.

A testület megvizsgálta, hogy az előállítás mint rendőri intézkedés az adott körülmények között arányos volt-e. A panaszolt esetben a kikerkező rendőrök igazoltatták a panaszost és társait, majd számtalan felszólítással és közreműködők igénybevetelével igyekeztek elkerülni a szabadságkorlátozást, azonban a csoport vezetőjeként fellépő panaszos kifejezetten kérte az előállítást, sőt a panaszos a csoport élére ült, korábban pedig kérte, hogy ő legyen az első, akit megbilincselnek. A testület leszögezte: az érintett kifejezett kívánsága sem adhat alapot rendőri intézkedésre, arra csakis a törvényben lefektetett szabályok szerint kerülhet sor.

A rendőrség által rendelkezésre bocsátott felvételek alapján a testület megállapította, hogy a testi kényszerre vonatkozó előírásokat a rendőrség betartotta, alkalmazásainak feltételei fennálltak és a végrehajtás módja sem lépte túl az arányosnak tekinthető mértéket.

A testület álláspontja szerint viszont jogszerűtlen és jogsértő volt a telefon elvétele, ez az intézkedés sértette a panaszos tulajdonhoz való jogát – különös tekintettel arra is, hogy az elvétel olyan módon történt, ami végső soron a telefon károsodásához vezetett. A testület a panaszosról a – rabosításhoz hasonló – felvétel-készítést aránytalannak tartotta, egyúttal megállapította, hogy az sértette a panaszos személyes adatokhoz védelméhez fűződő alapjogát. Ugyanakkor nem találta aránytalannak az előállítás összesen 2 óra 25 perces időtartamát.

A panaszos sérelmezte azt is, hogy nem gyakorolhatta az Alkotmányban és az Rtv.-ben is biztosított panaszjogát. Tekintettel arra, hogy a rendelkezésre álló iratok – szám szerint négy, melyeken panaszos aláírása szerepel – ezt kifejezetten cáfolják, a testület ebben a körben alapjogsérelmet nem tudott megállapítani.

A testület a fentiek szerint megállapította a panaszos tulajdonhoz, személyes adatok védelméhez és tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét, ezért az Rtv. 93/A. § (6) bekezdése alapján – a megállapított alapjogsérelmek összességére tekintettel – az ügyet megküldte az országos rendőrfőkapitánynak.

[419/2009. (XII. 2.) számú állásfoglalás]

A testület állásfoglalásában tett megállapításokat az országos rendőrfőkapitány határozatában csak részben fogadta el. A panasznak helyt adott abban a vonatkozásban, hogy indokolatlan volt a panaszos rabosításhoz hasonló lefényképezése, azonban a telefon elvételével kapcsolatban a határozat eltért a testületi állásponttól.

Az Rtv. 31. § (1) bekezdése szerint akivel „szemben személyi szabadságot korlátozó intézkedést foganatosítanak, annak ruházatát a rendőr a támadásra vagy az önvészély okozására alkalmas tárgy elvétele végett, előzetes figyelmeztetés után átvizsgálhatja”. Míg a testület ez alapján a telefon elvételét nem fogadta el, az országos rendőrfőkapitány szerint az elvétel a következőkkel indokolható: A telefon „[k]ézben tartva egyrészt fizikailag növelheti az ütés vagy dobás erejét, másrészt napjainkban a mobiltelefonhoz megtévesztően hasonló külsejű elektromos sokkolók is az állampolgárok birtokába kerülhetnek.”

A testület egy 2009. július 6-án előterjesztett panasz alapján indult eljárás során vizsgálta először a 2009. július 4-én az Erzsébet téren végrehajtott tömegoszlatást,

és a panaszolt esetben megállapította, hogy alapjogot súlyosan sértő rendőri intézkedésre került sor. Az állásfoglalást a testület megküldte az országos rendőrfőkapitánynak.

A panaszost elmondása szerint 2009. július 4-én 20 óra 30 perc körül Budapest V. kerületében, az Erzsébet téren a „Gödör” melletti parkból igazoltatást és adatrögzítést követően előállították először a Gyorskocsi utcába, majd a IV. kerületi rendőrkapitányságra, ahol a fogdából csak július 5-én hajnalban engedték el, kihallgatására nem került sor. A panaszos sérelmezi, hogy előállítása okáról, az esetlegesen terhére rótt cselekményről nem tájékoztatták.

A panaszos 2009. július 4-én 15 óra 25 perckor bejelentést tett „Szimpátiatüntetés a koncepciók perék áldozatai mellett” címmel, aznap 16 órától 22 óráig a Szent István téren tartandó rendezvényre. (A rendezvény céljaként a következőket határozta meg: szimpátiatüntetés a politikai nyomásra született koncepciók perék áldozatai mellett, valamint tiltakozni a rendőrség által az aznapi rendezvényekre kiadott „nevetséges, indokolatlan és jogsértő” tiltó határozatok ellen.) A rendőrség 17 óra 08 perckor a rendezvény helyszínén kézbesített határozatával megtiltotta a rendezvény megtartását, mivel annak biztosítására nem tudott felkészülni. (Ezt a bejelentés és a rendezvény megkezdésének időpontja közötti időtartammal, illetve az aznapra bejelentett rendezvények nagy számával indokolta.) Az aznapra bejelentett, de megtiltott rendezvények résztvevői az Erzsébet téren gyűltek össze egy bejelentés nélküli rendezvényen való részvétel céljából.

Forrás: www.magyargarda.hu (letöltve: 2010. február 18.)

2009. július 4-én délután az V. kerületi Erzsébet téren több száz fős csoportosulás jelent meg. Az iratok alapján kétség kívül megállapíthatóvá vált, hogy július 4-ére az Erzsébet térre egyetlen bejelentés sem érkezett rendezvény megtartására. A megjelenteket 16 óra 58 perckor szólították fel a rendőrök a terület elhagyására, majd – mivel ennek nem engedelmeskedtek – 17 óra 19 perckor a rendőrök megkezdtek az igazoltatásokat és előállításokat. A tömeg 18 óra 07 perckor a rendőröket megtámadta, kövel, palackokkal, betondarabokkal dobálták a sorfalat, és a cselekményeket

felszólítás ellenére sem hagyták abba. Az események kapcsán mintegy 200 főt állítottak elő az Erzsébet térről.

A rendőrség hivatkozása szerint a Szent István téren a tömeg az oda bejelentett rendezvény megtiltása ellenére kívánt demonstrálni, azonban ezt a végrehajtott zárás lehetetlenné tette, és ezt követően vonultak át tagjai az Erzsébet térre. A panaszos is – miután az általa tett bejelentés kapcsán hozott tiltó határozatot 17 óra 08 perckor átvette – a leírtak szerint a Szent István térről az Erzsébet térre ment, ahol később előállítására is sor került.

A jelentést tevő rendőr 20 óra 29 perckor azt tapasztalta, hogy a helyszínen a Magyar Gárda egyenruháját viselő panaszos társaival a földön ült. A panaszossal ekkor közölte, hogy szabálysértést követ el, melyet a panaszos tudomásul vett, bár annak tényét nem ismerte el. Ezt követően a rendőr felszólította, hogy egyenruháját vegye le, és a teret hagyja el, majd közölte, hogy a szabálysértés továbbfolytatása esetén elő fogja állítani, melyet a panaszos tudomásul vett, ellenállást nem tanúsított.

A panaszost először a Gyorskocsi utcai fogdába, majd – miután ott elhelyezésére nem volt mód – a VIII. kerületi rendőrkapitányságra szállították, ám ott sem tudták fogadni, ezért végül a IV. kerületi rendőrkapitányságra állították elő 22 óra 45 perckor.

A testület nem fogadta el a rendőrség álláspontját abban a tekintetben, hogy a tömegoszlatás alkalmazását megalapozta a tömeg békétlen jellege (erőszakos cselekményre csak az oszlatás megkezdése után került sor, tehát ez előzetes ok nem lehetett), illetve az, hogy tiltó határozat ellenére tartották a rendezvényt (a panaszolt helyszínre bejelentés nem érkezett, így tiltó határozat sem születhetett). Elfogadta azonban a testület a mások jogainak és szabadságának sérelmére alapított oszlatási ok fennállását. Ennek keretében kifejtette, hogy ez az oszlatási ok a Magyar Gárda feloszlatásáról hozott, 2009. július 2-án kihirdetett jogerős ítélettől függetlenül fennállt, a tömegoszlatás jogilag nem tekinthető az ítélet végrehajtásának.

A rendőrség – a tömegoszlatással kapcsolatos szabályokat betartva – az összegyűlt tömeget számos alkalommal felhívta a helyszín elhagyására, megjelölte a távozás irányát, a tömeget a távozásban nem akadályozta meg, a távozókat nem vonta intézkedés alá. A testület azonban megállapította a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét azért, mert egyértelmű, hogy a rendőrség maga sem volt tisztában azzal, hogy milyen jogszerű indok alapján volt feloszlatható a rendezvény, következésképp erről megfelelő tájékoztatás sem hangozhatott el.

A panaszos igazoltatását a testület jogszerűnek ítélte. Tekintettel arra, hogy a panaszossal szembeni intézkedést megelőzően az Erzsébet téren összegyűlt tömeg egy része többször támadólag lépett fel a rendőrséggel szemben, a testület a ruházatátvizsgálást is indokoltnak találta. A rendőrségnek továbbá megvolt a jogalapja az előállítás végrehajtására is, hiszen a panaszos az oszlatásra vonatkozó felszólításnak órákon át ellenszegült, majd a közvetlenül vele szemben intézkedő rendőr által a terület elhagyására vonatkozó felhívásának sem engedelmeskedett. Ezek alapján a testület az előállítás ténye vonatkozásában nem állapított meg jogsértést, minthogy az

alapjog korlátozásra megfelelő alappal és arányosan került sor. Úgy látta azonban, hogy a panaszos előállítását – mint a személyi szabadságot érintő legsúlyosabb jogkorlátozást – a szükséges dokumentáció végrehajtását követően szükségtelenül tartották fenn. Ez alapján a testület súlyos alapjogsérelmet állapított meg.

A testület szerint tehát a panaszos részvételével tartott rendezvény felosztatása, a panaszos igazoltatása, ruházatának átvizsgálása, valamint a panaszosnak az Erzsébet térről való előállítása megfelelő jogalappal és az arányosság követelményének betartásával történt. Az osztatás oka közlésének elmaradása miatt sérült azonban a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga, és szintén sérült a panaszos személyi szabadsághoz fűződő joga azáltal, hogy előállításának hossza jelentősen meghaladta az intézkedés céljának érvényesüléséhez szükséges tartamot.

Az állásfoglaláshoz dr. Juhász Imre elnökhelyettes fűzött különvéleményt, melyben a rendelkező részben foglaltakkal – a súlyos alapjogsérelem megállapításával – egyetértve kifejtette, hogy a rendőrség a tömegosztatás elrendelésekor – szemben az állásfoglalás megállapításával – semmit nem vizsgált autonóm módon. Hivatkozott az országos rendőrfőkapitány 2009. július 2-án kelt és néhány nap múlva visszavont körlevelére, amely jogszabályellenes megállapításokat rögzített a Magyar Gárda egyenruháját viselő személyekkel szembeni rendőri fellépésről.

Utal a különvélemény az ugyanezen rendezvényről tett országgyűlési biztosi megállapításokra, miszerint a mások jogainak és szabadságának sérelme a gyülekezési jog gyakorlásának szükségszerű velejárója. A különvélemény szerint a rendezvény békés, továbbá gyors/spontán jellegű volt, így sem erre figyelemmel, sem mások jogainak és szabadságának sérelmére hivatkozással nem volt a rendőri intézkedés (tömegosztatás) jogszerű.

Dr. Juhász Imre kifejtette, hogy a polgári eljárásjogi szabályok alapján egyértelmű, hogy a kézbesítés megtörténte előtt nem lehet szó végrehajtásról – erre pedig csak hetekkel a rendezvényt követően került sor.

[31/2010. (I. 27.) számú állásfoglalás]

A Független Rendészeti Panasztestület 2010. január 6-án hozott döntése alapján a Budapesti Rendőr-főkapitányság vezetőjéhez tette át az alábbi panaszt. A vizsgált ügyben alapjogot csekély mértékben sértő intézkedésre került sor.

A panaszos elmondása szerint ellene tartás elmulasztásának vétsége miatt büntetőeljárás folyik, mert gyermektartásdíj fizetési kötelezettségének teljesítésével elmaradt. 2009. szeptember 18-án hajnalban öt civil ruhás rendőr jelent meg lakásán.

A panaszos élettársa ajtót nyitott, őt azonban félrelöktek mondván, hogy a panaszost keresik. A panaszossal csak azt közölték, hogy „öltözködjön”, de a rendőrök nem mondták meg nevüket, beosztásukat, azonosító számukat, sem pedig az intézkedés okát. Három rendőr a panaszos kezeit hátra bilincselte, amelynek következtében a hámsérülése keletkezett. A kényszerítőeszköz-alkalmazásnak a panaszos élettársa és az időközben felébredő három és fél éves gyermeke is szemtanúja volt.

A panaszost – bevallása szerint – a bilincselését követően nem engedték felöltözni, utóbb az élettársa tett a vállára egy pulóvert. A rendőrségi gépkocsihoz a panaszos önkéntesen ment. Ezt követően, ahogy beült a gépkocsiba, az egyik intézkedő rendőr agresszívan rávágta az ajtót. A panaszost a kerületi rendőrkapitányságra szállították.

A rendőrség épületében elvették cipőfüzőjét, majd a fogdába vitték, ahol kb. 6 órán keresztül tartották fogva. Ezen idő alatt semmilyen cselekményt nem foganatosítottak a panaszossal szemben. Megkérdezték a panaszostól, kíván-e panasszal élni. A panaszos igenlő választ adott. Az előállító helyiségben tartózkodó panaszost az előállító rendőrök egyike – a panaszos szerint egy akciócsoportos –, erre azt mondta fenyegetően a panaszosnak, hogy „vigyázzon, nehogy fordítva süljön el a dolog”. A panaszos azt válaszolta, hogy azok után, ahogyan a gyermeke előtt vele bántak, őt nem érdekli, mi fog történni a panasz miatt. Végül azonban nem élt panasszal, mert azt mondták neki, hogy akkor az még további időt vesz igénybe.

A panaszostól nem kérdezték meg, mikor étkezett utoljára, neki enni nem adtak. Ivási lehetőség az ivókútnál a fogdában volt. Mosdóba kétszer szeretett volna elmenni a panaszos. Első alkalommal kiengedték, második alkalommal azonban nem, így a szükségletét a mosdókagylónál tudta elvégezni. Sérelmezte a panaszos azt is, hogy nincs megfelelő levegő benn, arra azonban nem reagáltak semmit sem.

Reggel nyolc óra után a panaszost átszállították a bíróságra, ahol a folyosón kb. másfél órán keresztül várakozott két rendőr felügyelete mellett. A bíróságra „pórázon” vitték be. A rendőrök itteni viselkedését a panaszos nem panaszolta. Kérte az őt kísérőktől, hogy lazítsanak a bilincsen, amely kérésnek a rendőrök eleget tettek.

A panaszosnál pénz, telefon és iratok nem voltak, ennek ellenére a rendőrök otthagyták a bíróság épületében. A panaszos maga tudott csak haza menni Budapestre, családját nem tudta értesíteni.

A testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy az előállítás jogszerűen és indokoltan történt; az előállítás körülményeivel összefüggésben – az ellentmondó bizonyítékok alapján – nem tudott megnyugtatóan állást foglalni és a jogsérelmet megállapítani. Ugyanakkor a kényszerítő eszköz alkalmazásának módja miatt sérült a panaszos emberi méltóságához és a magán- és családi élet tiszteletben tartásához fűződő alapvető joga, valamint a rendőri intézkedés az embertelen, megalázó elbánás tilalmába ütközött. A jogsérelem mértéke azonban – a konkrét panaszügy összes körülménye alapján, figyelemmel a kényszerítőeszköz-

alkalmazásának indokoltságára, jogszerűségére és az arányosság követelményének megfelelésére – összességében nem éri el azt a szintet, amely a testület súlyos alapjogsérelmet megállapító állásfoglalását megalapozná. Ennek megfelelően a testület a panaszt áttette az illetékes rendőrkapitányságra.

[7/2010. (I. 6.) számú állásfoglalás]

A testület egy további, januárban elbírált panaszügyében is megállapította a panaszos alapjogainak súlyosan sérelmét.

A panaszos a vele szembeni rendőri intézkedések és kényszerítőeszköz-alkalmazások miatt terjesztette elő panaszát. Beadványa szerint 2009. szeptember 5-én 16 óra körül gyalogosan haladt Budapesten, az V. kerület Károly körúton a Deák Ferenc térről az Astoria felé, amikor a Madách tér magasságában „több száz” rendőr jelent meg az úton, akik útját állták. A panaszos közelében egy rendőr először közvetlen közletről egy nő arcába tartotta videokameráját, majd nekirontott, és megpróbálta elgáncsolni, ezért a panaszos és néhány állampolgár a földre lökött nő segítségére sietett. Ezt követően a rendőrök a panaszost és a nőt is „megtámadták” és megbilincseltek, majd rabszállító gépkocsival az V. Kerületi Rendőrkapitányságra szállították. A rendőrségen anélkül, hogy bármilyen érdemi intézkedés történt volna, sokáig várakoztatták, majd pedig a BRFK Gyorskocsi utcai épületébe szállították.

A Gyorskocsi utcai épületben a panaszost megvizsgálta egy orvos, egyéb intézkedés vele szemben azonban nem történt. Hosszú várakoztatást követően 23 óra 48 perckor a panaszost szabadon bocsátották, és ekkor kapott egy rendőr által aláírt nyomtatványt is, ami a nyomozó ügyészség Belgrád rakparti épületébe történő idézését tartalmazta. Az idézés szerint a panaszost hivatalos személy elleni erőszak bűncselekménye miatt kívánták kihallgatni. A panaszos az elfogása, illetve a rendőrségre történő előállítása kapcsán sérelmesnek tartotta, hogy nem közölték vele annak okát, és arról utóbb, a Gyorskocsi utcai épületben sem tájékoztatták. Az előállítása valószínű okáról csak az idézésben szerzett tudomást, amellyel kapcsolatban azonban előadta, hogy semmilyen, bűncselekmény gyanújára okot adó magatartást nem tanúsított.

A testület az ügyben – figyelemmel a több órasi időtartamú szabadságelvonásra, valamint a megfelelő dokumentálás elmaradásában megnyilvánuló mulasztással előidézett sérelemre, megállapította a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának, illetve személyes szabadságának sérelmét. Fontos megjegyezni, hogy a testület minden esetben az adott panaszügy konkrét körülményei alapján egyedileg értékeli azt, hogy a jogsérelm milyen súlyosságú. Jelen ügyben a testület megállapította, hogy a jogsérelm eléri azt a mértéket, amely a súlyos alapjogsérelmet megállapító állásfoglalást megalapozza.

[3/2010. (I. 6.) számú állásfoglalás]

A Független Rendészeti Panasztestület egy 2009. szeptember 14-én előterjesztett panasz alapján indult eljárásban megállapította, hogy alapjogot súlyosan sértő rendőri intézkedésre került sor az alábbiak szerint.

A panaszos 2009. szeptember 14-én a testület ügyfélszolgálati irodáján mondta jegyzőkönyvbe panaszát. Elmondása szerint 2009. szeptember 7-én 13 óra 15 perc körül Budapesten a Ferenciek tere felől a Belgrád rakpart felé haladt, érintve a Veres Pálné utca és a Duna utca kereszteződését. E kereszteződés közelébe érve azt tapasztalta, hogy ott két rendőr tiszteletlenül bánt egy hajléktalan személlyel. Megállt és megkérte a rendőröket, hogy tisztelettel bánjanak a hajléktalannal, mert a tisztelet mindenkinek kijár. Az egyik rendőr erre igen udvariatlan hangnemben sürgős távozásra szólította fel őt, mire a panaszos megkérdezte, hogy miért kellene távoznia. Másodszorra a panaszos elmondása szerint már kiabálva küldte el őt a rendőr, de ő a helyszínről nem ment el. Ekkor a rendőr felszólította, hogy igazolja magát, aminek a panaszos – útlevele átadásával – eleget is tett. A rendőr az útlevelet kinyitotta, majd a tárcájába tette, és közölte a panaszossal, hogy elő fogja állítani, úgyhogy kövesse őt. Erre a panaszos még nem is tudott válaszolni, mire a rendőr már hátracsavarta a karját, és az Erzsébet híd alatt parkoló rendőrségi szolgálati járműhöz vezette. A járműben a hátsó ülésre középre ültették.

Beszállítása közben a panaszost mobiltelefonján a férje hívta Párizsból, az a rendőr azonban, aki korábban vele szemben testi kényszert alkalmazott, kiabálva elvette a panaszostól a mobiltelefont, és azt mondta, hogy senkit nem hívhat fel, amíg a rendőrség őrizetében van. A panaszos – előadása szerint – útközben többször megkérdezte a szolgálati járműben elől ülő rendőrt, hogy miért viszik el, erre azonban nem kapott választ. 13 óra 25 perckor értek be a rendőrség épületébe, ahol a portánál leültették. Kb. 20 perc elteltével egy dokumentumot hoztak a panaszoshoz, amelyet nem tudott jól kitölteni, mivel nem volt nála a szemüvege; ezért egy rendőr segítségét kérte. Egy civil ruhás rendőr lépett a panaszoshoz, és arról érdeklődött, hogy szed-e valamilyen gyógyszert, illetve hogy kit áll szándékában értesíteni előállításáról, mire a panaszos a Német Nagykövetséget és egy német baráti családot jelölt meg. A rendőrség mindkét megadott helyre telefonált. 17 óra 14 percig várakozott a panaszos a portán; közben egy vele azonos nemű rendőr a női WC-ben átvizsgálta a csomagját és a ruházatát, de nem találtak nála semmi kifogásolhatót. Várakozása közben közölte vele azt is egy rendőr, hogy intézkedés közben az útlevelét elvesztették. Végül egy szabálysértési előadó lépett a panaszoshoz, és közölte vele, hogy ő fogja kihallgatni. Az egyik irodahelyiségbe kísérte a panaszost, és megkérte, hogy adja elő a történetet, valamint hogy működjön együtt, lehetőleg ne kérdezzen semmit, de válaszoljon a neki feltett kérdésekre. A szabálysértési határozatban a panaszost figyelmeztetésben részesítették jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértésének elkövetése miatt. A panaszos ezzel kapcsolatban külön megjegyezte, hogy a rendőrök nem vele szemben intézkedtek, hanem a hajléktalan személlyel szemben. Amikor őt személyazonossága igazolására szólították fel, annak azonnal eleget tett.

Az eljárás 17 óra 25 perckor befejeződött. Ekkor kérdezte a panaszos, hogy mi lesz az útlevelével, mire közölték vele, hogy annak elvesztéséről kapni fog egy igazolást. A panaszost a főügyeletes r. századoshoz kísérték, aki egy dokumentumot tett a panaszos elé, hogy írja alá. A panaszos azonban közölte, hogy előbb az útlevele elvesztéséről szeretne kapni igazolást. A főügyeletes ekkor – a panaszos állítása szerint – közölte vele, hogy őt nagyon irritálja, és addig nem ad igazolást, amíg ezt a dokumentumot alá nem írja.

A panaszos – mivel nem tudta jól elolvasni a dokumentumot – az őt lekísérő szabálysértési előadóhoz fordult, aki megnyugtatta őt, hogy ez a dokumentum az előállítás időtartamáról kiállított igazolás. Ezt követően a panaszos azt aláírta, és kiküldték ez épületből. Kb. 5 perc elteltével megkapta az útlevele elvesztéséről kiállított igazolást is. 2009. szeptember 9-én 11 óra 30 perckor azonban mobiltelefonon keresték a Német Nagykövetségről, és tájékoztatták, hogy egy rendőr – mindenfajta hivatalos közlés vagy írásbeli rögzítés nélkül – ott leadta az útlevelét.

A panaszos kifogásolta a vele szemben foganatosított intézkedés jogalapját, hangnemét, a vele szemben alkalmazott testi kényszer indokoltságát, útlevele, majd mobiltelefonja elvételét (illetve útlevele elvesztését, és az emiatt őt ért anyagi kárt), előállítás jogalapját és időtartamát, valamint azt, hogy az eljárás során kérdései ellenére is csak meglehetősen hiányosan és részben kapott felvilágosítást. Mindezek alapján kérte a testület vizsgálatát.

A testület – a rendőrség által rendelkezésre bocsátott információkat és dokumentumokat is figyelembe véve – az ügy részletes kivizsgálása után arra a megállapításra jutott, hogy súlyosan sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető joga mobiltelefonja elvétele miatt (amikor hozzátartozóját az előállításáról értesíthette volna), illetve szintén súlyosan sérült a tulajdonhoz való alapvető joga útlevele elvesztése miatt.

A panaszbeadványban kifogásolt egyéb intézkedések alapjogot sértő voltáról azonban a testület nem tudott állást foglalni, mivel az azok alapját képező igazoltatásának és előállításának a jogszerű vagy jogszerűtlen voltát – a panaszos tettlegességével kapcsolatos bizonytalanságok, ellentmondó állítások miatt – nem tudta megállapítani.

A testület állásfoglalását megküldte az országos rendőrfőkapitánynak.

[32/2010. (I. 27.) számú állásfoglalás]

A Panasztestület 2009. december 9-én hozott állásfoglalásában megállapította, hogy alapjogot súlyosan sértő rendőri intézkedésre került sor az érintett panaszossal szemben. Az állásfoglalást a testület megküldte az országos rendőrfőkapitánynak.

A panaszos elmondása szerint 2009. szeptember 5-én 16 óra körüli időben a Budapesten, az V. kerület Károly körúton közlekedett gyalogosan a Deák tértől az Astoria irányába. Láta, hogy az úton sok rendőr van, majd a rendőr sorfal miatt nem tudott tovább haladni. Sérelmesnek tartotta, hogy a sorfallyal szemben álló polgárokat egy rendőrnő videokamerával rögzíti, ezért – hogy ezt elkerülje – védekezésül felemelte a kezét és azt a kamera és a saját arca közé helyezte. A rendőrnő emiatt meglökte és megpróbálta elgáncsolni a panaszost. Ezzel egy időben – bár a közelben állók próbáltak segíteni a panaszosnak – 6-8 „állig felfegyverzett rendőr támadt rá”, a földre vitték és kezeit hátra bilincseltek. Ezt követően kb. negyed órát várakoztatták a nyílt utcán hátra bilincselve kézzel.

A panaszost a BRFK V. Kerületi Rendőrkapitányságra, majd a BRFK Gyorskocsi utcai objektumába szállították. A Gyorskocsi utcában orvosi vizsgálaton esett át, majd – más egyéb intézkedés híján – 23 óra 30 perc körül szabadon engedték, amellyel egy időben egy idézést adtak át neki, mely a Fővárosi Nyomozó Ügyészség Belgrád rakparti épületébe szolt. A panaszos ebből tudta meg, hogy hivatalos személy elleni erőszak ügyében kívánják meghallgatni, előállítására előtt ugyanis vele nem közölték az intézkedés és a fogva tartás indokát.

A panaszos az általa leírt rendőri eljárást emberi és alkotmányos jogai – szabad mozgáshoz való jog, személyes szabadsághoz való jog – durva megsértésének tartja.

Kérte a testületet panaszának kivizsgálására és a rendőrségi videofelvétel beszerzésére.

A rendelkezésre bocsátott adatok alapján a testület az alábbiakat állapította meg.

A testület, a vizsgált időpontban és helyszínen megjelenő rendőri jelenléttel és a rendőri sorfallyal történő útlezárással kapcsolatban megállapította, hogy a sérelmezett időpontban Budapesten az V. kerület teljes területére fokozott ellenőrzés volt elrendelve, valamint személy- és létesítménybiztosítási intézkedés keretében területlezárás volt hatályban, amelyre alapítva a panaszos Alkotmányban deklarált (szabad mozgáshoz való) alapjogának korlátozása jogszerűen történt.

Bár a panaszos az általa végrehajtott mozdulatot – kezét az arca és a kamera közé emelte, tiltakozva a jogszerűtlen képfelvétel készítése miatt – csupán egy kézfelemelésnek tüntette fel panaszában, az esetről készült videofelvételből kétséget kizáróan megállapítható, hogy a kamerát, vagy a kamerát tartó rendőr kezét ütötte meg. Ez a cselekmény alkalmas a rendőr személye elleni támadás megállapítására.

A testület megállapította, hogy a testi kényszerrel történő elfogás, a kényszerítőeszköz alkalmazás, illetve az előállítás jogszerű és arányos rendőri intézkedés volt a panaszossal szemben.

A panaszos állítása szerint cselekedetét az váltotta ki, hogy másokról és róla is jogellenesen készített képfelvételt a sértett rendőrnő. A rendőrség a kép- és hangfelvételeket jelen esetben jogszabályi felhatalmazással jogszerűen készítette – derült ki a vizsgálat eredményeként.

A panaszos sérelmezte, hogy kb. negyed órát várakoztatták a nyílt utcán hátrabilincselte kézzel. A testület megítélése szerint ez a 15 perc nem jelent olyan aránytalan terhet, amelyet a panaszos, mint cselekményének következményét ne tudta volna elviselni, így e tekintetben az alapjogi jogkorlátozás jogszerű volt.

A panaszos előállításának időtartamával kapcsolatosan a testület az alábbi álláspontra jutott. A rendelkezésre álló információk alapján a fenti időpontokat értékelésével, megállapíthatóvá vált, hogy kb. 16 óra 50 perckor a panaszost a helyszínről elszállították a Budapest, V. kerület Szalay utcai rendőrkapitányságra, ahová a zárásokat is figyelembe véve kb. 17 óra 15 perckor érkezhettek meg az előállító gépjármű. Ezután a következő megbízható időpont 20 óra, amikor a Budapest, II. kerület Gyorskocsi utcában a panaszos orvosi vizsgálaton vett részt, majd 20 óra 40 perc, amikor az előállító helyiségbe került, végül pedig 23 óra 30 perc, a szabadítás időpontja. Ebből az következik, hogy 17 óra 15 perctől 20 óráig, illetve 20 óra 40 perctől 23 óra 30 percig a panaszossal szemben intézkedésre nem került sor, kihallgatása nem történt meg, ezért fogva tartása indokolatlan volt a fenti időintervallumokban.

A testület által a rendőrségnek feltett kérdések és az azokra adott válaszok, valamint a panasz kapcsán kért és megküldött iratanyag alapján nem merült fel olyan ok, vagy indok a rendőrség részéről, amely az előállítás ilyen mértékű időtartamát indokolta volna.

A testület elfogadhatatlannak tartja azt a rendőrségi gyakorlatot, hogy a panaszost több órán keresztül tartja előállított státuszban, úgy, hogy az idő alatt meghallgatására, vagy vele szemben egyéb eljárási cselekmény lefolytatására, nem kerül sor.

Függetlenül attól, hogy az előállítás jogalapja egyébként megfelelő volt, indokolt nyomtatékosan rámutatni arra, hogy mindazon esetekben, amikor az előállított meghallgatására, vagy vele szemben egyéb eljárási cselekmény lefolytatására nem kerül sor, az előállítás szükségessége is megkérdőjelezhető. Azt sem szabad szem elől téveszteni, hogy az előállítás előrehozott büntetésként és ún. nevelő célzattal, vagy „ideiglenesen forgalomból történő kivonásként” sem alkalmazható. A testület már több állásfoglalásában utalt rá: a rendőrség kötelessége feladatait olyan módon megszervezni, hogy az az alapjogok érvényesülését, szükségtelen korlátozásuk elkerülését megfelelően biztosítsa. Mindenképpen a rendőrség terhére esik, ha nem készül fel megfelelően az előállítottak befogadására, és ezért egyes intézkedés alá vont személyek szabadságának elvonása a szükségesnél tovább tart.

A testület álláspontja szerint – a rendőri intézkedés illetve a kihallgatás elmulasztása tekintetében – sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz, valamint személyes szabadsághoz való alkotmányos alapjoga, és a sérelem súlyosnak volt minősíthető.

A panaszos kifogásolta, hogy nem közölték vele a rendőrök az intézkedés, a fogva tartás okát és erről a Gyorskocsi utcában sem tájékoztatták. Az intézkedő rendőrök nyilatkozata szerint közölték a panaszossal mind az elfogás, mind az előállítás okát, azaz, hogy hivatalos személy elleni erőszak bűncselekmény elkövetése miatt került

előállításra. Figyelemmel a panaszos és a rendőrök ellentmondásos állításaira, a testület álláspontja szerint alkotmányos alapjogsérelem a rendelkezésre álló adatok alapján e tekintetben nem volt állapítható meg.

A panaszos azt is sérelmezte, hogy a jogorvoslati lehetőségekre nem hívták fel a figyelmét, nem tájékoztatták. A testület részére megküldött, és a panaszos aláírásával ellátott, fent nevezett dokumentumokból ugyanakkor arra lehet következtetni, hogy a panaszos tájékoztatása a panasztételi lehetőségekről megtörtént, alapjog korlátozására nem került sor.

A testület a panasz kivizsgálása során több kérdésben is úgy látta, hogy az alkotmányos alapjogi jogsérelem nem állapítható meg, azonban panaszos fogva tartásának időtartamát és azt a tényt, hogy az alatt érdemi intézkedés nem történt, súlyos alapjogi jogsérelem megállapításaként értékelte és az Rtv. 93/A. § (6) bekezdésében foglaltak szerint állásfoglalását megküldte az országos rendőrfőkapitánynak.

[454/2009. (XII. 9.) számú állásfoglalás]

Hírháttér

2009. december 8.

Az országgyűlés elfogadta Balog Zoltán és Ékes Ilona módosító javaslatát a bűncselekményt elkövető rendőrökről.

Évek óta jogos társadalmi felháborodás övezi azt, hogy a fegyveres testületek bűncselekményt elkövető tagjai szolgálatban maradhatnak, amennyiben a bíróság mentesíti őket a büntetett előélethez fűződő hátrányok alól.

Balog Zoltán és Ékes Ilona képviselők ezért módosító javaslatot nyújtottak be a bünyügyi nyilvántartási rendszer átalakításával összefüggő törvénymódosításokról szóló törvényjavaslathoz. A módosító javaslat évek óta készen állt, az az emberi jogi jogvédő szervezetek (Magyar Helsinki Bizottság, TASZ) felhívására és kezdeményezésére készült, ám korábban a Kormány és a kormánypárti MSZP és SZDSZ frakciók nem támogatták.

A módosító javaslat arra irányult, hogy bármely fegyveres testület azon tagja, aki szolgálati viszony keretében, vagy annak felhasználásával szándékosan követett el bűncselekményt, és ezért a bíróság jogerősen elítélte, illetve azok a rendőrök, akik hivatalból üldözendő bűncselekményt szándékosan követtek el, és amiatt őket a bíróság jogerősen elítélte, ne maradhassanak a fegyveres testületnél, illetve velük soha többé ne lehessen szolgálati viszonyt létesíteni.

A módosító javaslatot a Kormány ellenezte, ám az Országgyűlés 2009. november 30-án elfogadta. Az alap törvényjavaslat zárószavazására 2009. december 7-én került sor. Az elfogadott rendelkezésekhez az Alkotmányügyi Bizottság a zárószavazás előtti módosító javaslatot fűzött, amelyet az Országgyűlés elfogadott.

Az elfogadott végső szöveg alapján az eredeti javaslat 2 lényeges ponton változott: a fenti rendelkezések csak abban az esetben alkalmazhatók, ha az alapul szolgáló bűncselekményt 2009. december 31. után követtek el, továbbá ezen bűncselekmények elkövetése nem eredményezi automatikusan a szolgálati viszony megszüntetését, csupán úgynevezett méltatlansági eljárás lefolytatását teszi szükségessé, amelynek csak esetleges végeredménye lehet a szolgálati viszony megszüntetése.

Az előterjesztők összességében sikerként értékelik a módosító javaslat csonka megszavazását, hiszen a jövőben mégiscsak valamiféle szankcióval fogják sújtani a fegyveres testületek bűncselekményeket elkövető tagjait, ám az nem lesz olyan súlyos, mint amit – véleményük szerint – a társadalom jogosan követel.

(www.balogzoltan.fidesz.hu)

2009. december 14.

A Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Jogvédő Iroda üdvözli, hogy a Független Rendészeti Panasztestület 366/2009. (XI. 11.) számú állásfoglalásában megállapította, hogy a Tatárszentgyörgyön 2009. február 22-éről 23-ára virradó éjszakán elkövetett kettős gyilkosság kapcsán a rendőrség részéről alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.

Annak leszögezése mellett, hogy a rendelkezésére bocsátott bizonyítékok hiányosak voltak, a hatályos jogszabályok alapján a testület az alábbi tartalmú megállapítást tette. Noha a rendőrség az ügyel kapcsolatban fennálló intézkedési és vészhelyzet elhárítására vonatkozó kötelezettségének eleget tett, azzal, hogy szakszerűtlen rendőri magatartás miatt a kérdéses területet nem bűncselekmény helyszínéként kezelte, a helyszín biztosítása és a terület lezárása során nem megfelelő körültekintéssel járt el. A testület megállapította azt is, hogy a helyszín biztosítására és a terület lezárására vonatkozó jogszabályi előírások megszegése sértette az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz való jogot.

A Független Rendészeti Panasztestület jogsértésre vonatkozó állásfoglalása ebben a kérdésben egybevágh a Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Jogvédő Iroda és más civil szervezetek által a Tatárszentgyörgyön 2009. február 22-éről 23-ára virradó éjszakán elkövetett kettős gyilkosság kapcsán 2009. május 7-én közzétett Jelentésben foglalt észrevételekkel.

(Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Jogvédő Iroda)

2010. február 16.

Bencze József bocsánatot kért a 2006-os rendőri brutalitásért

Három és fél év után elnézést kért a 2006-os rendőri brutalitás áldozataitól az országos rendőrfőkapitány. Bencze József a Hír TV Riasztás című bűnügyi magazinjának adott interjújában azt mondta: a múlt eseményeivel szembe kell nézni, azóta a rendőrség vezetése lecserélődött, és változtattak a tömegrendezvényeken bevetett módszereken is.

„Rendőri vezetőként nyilván megkövetem azokat, akikkel szemben jogszerűtlenül léptek fel a rendőrök” – fogalmazott az országos rendőrfőkapitány. Ugyanakkor szorgalmazta, hogy akik bármelyik oldalon törvénytelenül jártak el, végre kerüljenek megfelelő módon bíróság elé, és zárják le mihamarabb a folyamatban lévő eljárásokat.

(www.mno.hu)

2010. február 18.

Bajnai Gordon a rendőrséggel kapcsolatos kormányzati teendőkről

Bajnai Gordon miniszterelnök azt kérte Forgács Imre igazságügyi és rendészeti minisztertől, hogy napokon belül készítse el a fegyvertartás szabályainak szigorítására vonatkozó javaslatát; a kormányfő erről csütörtökön, a rendőrség éértékelő és feladatszabó értekezletén beszélt.

„Az elmúlt hónapok tragikus, vagy majdnem tragikus lövöldözései arra hívták fel a figyelmet, hogy Magyarországon szigorítani kell a fegyverhez jutás és a fegyverhasználat szabályait is. Nem engedhetjük, hogy közveszélyes elmebetegek kezében, sportolásra hivatkozással, gyilkolásra alkalmas fegyverek legyenek” – fogalmazott a miniszterelnök. Mint mondta: arra kérte a minisztert, napokon belül tegyen javaslatot arra, hogy a jövőben „közveszélyes örültek, elmebetegek se sportra, se másra hivatkozva” ne juthassanak fegyverhez.

Bajnai Gordon később, a sajtónak nyilatkozva közölte: a cél az, hogy napokon belül egy ilyen tartalmú rendeletet hozzanak. Az igazságügyi és rendészeti miniszter az értekezlet után, szintén újságírói kérdésre elmondta: a nap folyamán a minisztériumban az egészségügyi tárca képviselőivel, valamint civil szervezetekkel tárgyalnak a fegyvertartási szabályok szigorításáról. A szakértői munka során áttekintik a sportlövészetre vonatkozó jogszabályokat, és tesznek javaslatot a módosításra.

Forgács Imre elmondta, hogy két területen lát szükségesnek változtatást. Az egyik a pszichológiai alkalmasság kérdése, amely „a súlyos személyiségzavarral terhelt személyek kiszűrése miatt szükséges”. Utalt arra, hogy jelenleg a sportlövőknek ugyan részt kell venniük orvosi vizsgálaton, de a pszichológiai alkalmasságot nem vizsgálják. A másik újraszabályozandó területnek a fegyvertárolást nevezte meg a miniszter. Úgy fogalmazott, hogy nem maradhat az a szabályozás, amely lehetővé teszi, hogy „különösebb nehézség nélkül el lehessen vinni a fegyvert, és nem sportlövészeti céljára használni”. A szakértők ezeket a kérdéseket is áttekintik és a javaslatuk alapján, várhatóan a jövő héten, összeáll a konkrét javaslat – közölte Forgács Imre.

A fegyvertartás szigorításának kérdése annak kapcsán került ismét elő, hogy a rendőrség a megelőző héten elfogott egy 22 éves budapesti egyetemistát, aki a gyanú szerint huszonkét ember meggyilkolását tervezte saját egyetemén, vagy egy fővárosi bevásárlóközpontban. A lakásán tartott házkutatás során 9 milliméteres, sportlövői engedéllyel tartott Parabellum lőfegyvere mellett egy gázpisztolyt is találtak, amelyre szintén volt engedélye. Tavaly novemberben egy 23 éves hallgató, aki szintén egy lövészkлуб tagja volt, a Pécsi Tudományegyetem biofizikai intézetében maroklőfegyverrel megölte egy csoporttársát és életveszélyesen megsebesített egy 19 éves fiatalembert. A lövöldözésben súlyos sérülést szenvedett egy 36 éves, laboránsként dolgozó férfi és egy 54 éves takarítónő is.

A miniszter elégedett a rendőrséggel

A magyar rendőrség felkészülten és szakszerűen tevékenykedett tavaly – mondta Forgács Imre igazságügyi és rendészeti miniszter a rendőrség éértékelő és feladatszabó értekezletén, csütörtökön Budapesten. A miniszter szerint el kell ismerni, hogy a lakosság biztonságérzete, főként egyes régiók kistelepülésein nem javul, részben a gazdasági válság okozta feszültségek, a kisebb súlyú bűncselekmények ezzel is összefüggő szaporodása, a politikai szélsőségek megjelenése miatt.

(MTI)

2010. február 18.

Sérelemlistázás címmel összefoglaló írás jelent meg a Heti Világgazdaság című hetilapban. A szerző egyebek mellett egy július 4-ei, Erzsébet téri tömegoszlattal összefüggő panaszügyben hozott testületi állásfoglalást ismertet.

A több mint 50 oldalas jelentés több eseményre is kitér, köztük egy értelmezési vitára, hogy a szervezők és a rendőrség közti tárgyalások nyomán aláírt jegyzőkönyv hatósági tudomásulvételnek minősül-e. A gárdisták annak tekintették, s ezt a véleményt támasztotta részben alá egy ombudsmani vizsgálat is, míg a panasztestület a rendőri érvelést fogadta el, hogy ilyenkor csak „esetleges tudomásulvételről” volt szó, amit utóbb a körülmények nem tettek lehetővé. A panasz az Erzsébet téri Gödörnél történetekre vonatkozott. Itt délután kezdték el felszólítani a tömeget a helyszín elhagyására, majd a földön ülő, egymásba kapaszkodó aktivistákat elkezdtek előállítani. Közben egy külön csoport üvegekkel, kövekkel dobálta a rendőröket, az oszlatók pedig gázszprét használtak. A csak passzív ellenállást választó tüntetők is katonásan szerveződtek, az egyik felvételen hallható, hogy „kapaszkodjatok egymásba, hallod, az a parancs”. A rendőrök szakmai zsargonja pedig hátborzongató kifejezéseket tartalmazott, az „R-92 könnygázszóró palack” használata a hivatalos rádióforgalmazásban úgy hangzott, hogy „sor került gázcsapásra”.

A súlyos alapjogsértést mégsem a kényszerítőeszközök használata miatt állapította meg a panasztestület, hanem azért, mert a panaszost az előállítása során két órán keresztül úgy tartották fogva, hogy vele szemben akkor már semmiféle intézkedést nem tettek, vagyis a személyi szabadságot indokolatlanul hosszan korlátozták. A Kaltenbach Jenő volt kisebbségi biztos vezette testület többsége magát a tömegoszlattal jogszerűnek tartotta arra hivatkozva, hogy a bírósági ítélettől függetlenül is nyilvánvalóan mások jogainak és szabadságának sérelmével járt a gárdatüntetés. Különvéleményt fogalmazott meg Juhász Imre elnökhelyettes, szerinte ugyanis a Magyar Gárda feloszlattását elrendelő bírósági határozat ekkor csak jogerős

volt, de nem végrehajtható, így a rendőri fellépés súlyosan jogellenes volt.” – írja a HVG.

Fahidi Gergely szakújságíró szerint „komoly eredmény, hogy Európában ötödikként egyáltalán felállhatott a panasztestület – a példát a Nagy-Britanniában működő három szervezet adta a belgáknak és Magyarországnak is –, de eljárási jogosítványai meglehetősen gyengék, jövője pedig bizonytalan.”

(HVG, 2010. február 18.)